

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-337/18-C

Název	Základní škola Volyně, okres Strakonice
Sídlo	Školní 300, 387 01 Volyně
E-mail	info@zsvolyne.cz
IČ	70932549
Identifikátor	600063887
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Martin Punčochář
Zřizovatel	Město Volyně
Místo inspekční činnosti	Školní 300, 387 01 Volyně Školní 278, 387 01 Volyně
Termín inspekční činnosti	10. 4. 2018 – 13. 4. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a školní družinou, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů pro základní a zájmové vzdělávání a jejich souladu s právními předpisy a s rámcovým vzdělávacím programem.

Ziskávání informací o vzdělávání žáků v oblasti společného vzdělávání (se zaměřením na práci asistenta pedagoga a na další podpůrná opatření).

Charakteristika

Základní škola Volyně, okres Strakonice (dále škola) vykonává činnost základní školy a školní družiny. Místem poskytovaného vzdělávání je Volyně, Školní 300, kde se nachází hlavní budova a Školní 278, kde je umístěno pět tříd 1. stupně, školní družina a další zázemí pro výuku. Ke dni inspekční činnosti navštěvovalo školu 411 žáků v 19 třídách (kapacita 600 žáků) a školní družinu 97 účastníků (kapacita 100 účastníků). Škola je spádovou pro žáky z více jak dvaceti okolních obcí i pro žáky z dětského domova.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy od svého nástupu do funkce v roce 2016 vychází z promyšlené koncepce rozvoje školy, její naplňování průběžně vyhodnocuje a aktualizuje. Systém řízení odpovídá typu a velikosti školy, jeho nastavení se však jeví jako méně efektivní v oblasti školní družiny. Do rozhodovacího procesu zapojuje vedení školy i ostatní pracovníky, na chodu školy se od tohoto školního roku mohou prostřednictvím žákovského parlamentu podílet i žáci. Vzájemná komunikace mezi jednotlivými účastníky vzdělávání má jasně nastavená pravidla, v současnosti se pilotně ověřuje školní elektronický systém s cílem využít jeho možnosti pro zkvalitnění přenosu informací. Vedení školy aktivně vyhledává možnosti zapojení do projektů, které umožňují zkvalitňovat podmínky a průběh výuky ve všech oblastech a tyto projekty škola úspěšně realizuje. Plánovitá hospitační a kontrolní činnost vedení školy poskytuje pracovníkům potřebnou zpětnou vazbu.

Ředitel školy organizuje základní vzdělávání v souladu s legislativou i podmínkami školy. Ve škole je již druhým rokem nabízen vedle tradičního způsobu vzdělávání i program Začít spolu založený na systému modulů vzdělávání. Ve školním vzdělávacím programu pro základní vzdělávání jsou disponibilní hodiny využity napříč všemi vzdělávacími oblastmi, v současné době je připravována jeho aktualizace tak, aby lépe vyhovoval oběma směrům výuky. Školní vzdělávací program pro školní družinu vhodně doplňuje základní vzdělávání. Ke dni inspekční činnosti však organizace školní družiny nesplňovala legislativní požadavek na stanovený počet účastníků v jednom oddělení, neboť se ve třech odděleních vzdělávalo 97 účastníků. Tento nedostatek byl odstraněn v průběhu inspekce otevřením čtvrtého oddělení.

Pedagogický sbor školy v celkovém počtu 38 pedagogických pracovníků splňuje legislativní požadavky na odbornou kvalifikaci. Výuku v základní škole zajišťuje 29 učitelů (včetně ředitele a zástupkyně ředitele) a 6 asistentů pedagoga, ve školní družině působí tři vychovatelky. Tým školního poradenského pracoviště tvoří výchovná poradkyně, která se věnuje i kariérovému poradenství, metodička prevence a speciální pedagožka. Vedení školy klade důraz na vlastní profesní rozvoj (především v oblasti školské legislativy) i na další vzdělávání pedagogických pracovníků. Prioritně jsou organizovány vzdělávací akce za účasti lektora ve škole, které umožňují zapojení všech vyučujících. Z průběhu výuky bylo patrné, že je v posledním období výrazně podporováno další vzdělávání v oblasti čtenářské gramotnosti a společného vzdělávání (i v rámci projektů), menší pozornost byla věnována oblasti aktivizujících metod výuky. Formy vzájemné spolupráce mezi pedagogy se vyvíjejí, kvalitu zpětné vazby posilují vzájemné hospitace.

Vedení školy věnuje soustavnou pozornost zkvalitňování materiálních podmínek. Dílčí rekonstrukce a modernizace obou pracovišť, obměna vybavení tříd i materiálně-technického vybavení postupně vytváří odpovídající materiální zázemí pro základní i zájmové vzdělávání. Presentace průběhu a výsledků základního i zájmového vzdělávání vytváří ve společných prostorách školy estetické a podnětné prostředí, které se zároveň podílí

na posilování kladného vztahu žáků ke škole. Škola se odpovídajícím způsobem věnuje zajištění bezpečného prostředí a prevenci rizik, nastavená pravidla zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví žáků jsou funkční. Vstupy do budov jsou zabezpečeny proti vniknutí cizích osob elektronickým kamerovým a čipovým systémem a prostory jsou pravidelně kontrolovány.

Škola hospodařila ve sledovaném období s finančními prostředky přidělenými ze státního rozpočtu, od zřizovatele na provoz školy a z úplaty za školní družinu. Vedení školy aktivně vyhledává a získává další finanční prostředky z rozvojových programů MŠMT a evropských strukturálních fondů. Tyto prostředky jsou využity ke zřízení funkce školního asistenta, rozvoj čtenářské gramotnosti, na vzdělávání pedagogických pracovníků i podporu žáků ohrožených školním neúspěchem. Vícezdrojové financování umožňuje škole vytvářet dobré podmínky pro realizaci školních vzdělávacích programů a její další rozvoj.

Škola rozvíjí spolupráci s řadou externích partnerů, významná je spolupráce se zřizovatelem, který se podílí především finančně na postupném zkvalitňování materiálních podmínek školy. Velký důraz je kladen na rozšiřování a upevňování spolupráce se zákonnými zástupci. K upevňování pozitivního vztahu žáků k místnímu regionu přispívají také dlouhodobě úspěšné aktivity pořádané ve spolupráci s městským kulturním střediskem či knihovnou, sportovní organizací TJ Slavoj, v oblasti podpory environmentálního vzdělávání s informačními ekologickými centry a Národním parkem Šumava. Škola úzce spolupracuje i s dalšími místními školskými subjekty (střední školy, dětský domov), společné aktivity s mateřskou školou usnadňují dětem adaptaci na školní prostředí. V rámci programu Začít spolu dochází k výměně zkušeností se základní školou v Plzni. Přínos pro podporu jazykové gramotnosti představuje navázání spolupráce s partnerskými školami v Německu a na Slovensku.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Během hospitační činnosti byl sledován průběh základního i zájmového vzdělávání a naplňování vzdělávacích cílů deklarovaných ve školních vzdělávacích programech. Výuka probíhá ve dvou modelech – podle programu Začít spolu (tři třídy 1. stupně) a tradičním způsobem (ostatní třídy). Ve výuce prostřednictvím programu Začít spolu jsou využity moderní trendy, které podporují osobnostní růst žáků, rozvíjejí jejich kreativitu a týmovou spolupráci.

Integrovaná tematická výuka probíhala za vysoké aktivní účasti žáků podpořené poutavými podněty ze strany učitelů a asistentů pedagoga, všichni žáci měli zajištěný individuální přístup. Netradiční členění třídy do tzv. center aktivit vytvářelo podnětné prostředí pro kvalitní výuku, žáci prokazovali schopnost samostatného učení, úspěšně pracovali se sebehodnocením i vzájemným hodnocením. V tradičním způsobu výuky se projevovaly rozdíly v efektivitě výuky. Celkově převažovala frontální výuka doplňovaná samostatnou prací, v nižších ročnících bylo patrnější časté střídání aktivit, prožitkové či problémové učení bylo zařazováno v menší míře. Na žáky byly kladeny přiměřené a jasné požadavky včetně ověřování, zda žáci vzdělávacímu obsahu porozuměli, procvičování učiva byl většinou věnován dostatek prostoru. Diferenciace učiva vzhledem k odlišné skladbě žáků ve třídě či individuální přístup učitele se vyskytovaly méně často. Podpora asistentek pedagoga byla ve sledovaných hodinách plně funkční a odpovídala požadavkům společného vzdělávání. Vzdělávací obsah byl vhodně propojován s reálnými situacemi, výuka byla v různé míře podporována názornými pomůckami. Průběžné hodnocení mělo převážně motivační charakter, sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků bylo zařazováno výjimečně. Vstřícný způsob komunikace mezi žáky a pedagogy i dodržování nastavených pravidel se odrážely

v příjemné pracovní atmosféře. Přestože byla struktura hodin promyšlená, v závěru hodin nebyl vždy dostatečný časový prostor pro shrnutí nového učiva ani na zhodnocení průběhu hodiny učitelem či žáky.

Vzdělávací nabídku školy vhodně rozšiřuje činnost školní družiny. V průběhu inspekční činnosti převažovaly dobře vedené aktivity související s pobytem venku, byly zaznamenány činnosti relaxační i řízené, pozornost byla věnována čtenářské gramotnosti, výtvarným a sportovním aktivitám. Účastníci byli motivováni k aktivnímu zapojování do všech činností, příjemná pracovní atmosféra byla výsledkem respektujícího přístupu vychovatelek a důrazu na vytváření pozitivních vzájemných vztahů

Škola systematicky podporuje žáky v rozvoji funkčních gramotností, je zapojena do řady projektů s cílem zkvalitnit vzdělávání a rozvoj osobnosti žáka. Byla posílena role celoškolských projektů a projektových dnů jako prostředku k rozvoji mezipředmětových vztahů. Čtenářská gramotnost je rozvíjena společnými aktivitami s městskou knihovnou, činností čtenářského klubu či zařazováním čtenářských dílen do výuky. Žáci se také nově podílejí na vydávání školního časopisu. Navázání spolupráce se zahraničními školami a výjezdy do Anglie a Rakouska, při nichž mohou žáci uplatnit své jazykové a sociální dovednosti a seznamovat se s jinými kulturami cíleně, podporují rozvoj jazykové gramotnosti. Významná pozornost je věnována ve výuce i mimoškolských aktivitách environmentálnímu vzdělávání. Činnost celé řady zájmových kroužků zřizovaných školou se podílí na všestranném rozvoji osobnosti žáků. Nedílnou součástí vzdělávacího procesu jsou rovněž přednášky, besedy, exkurze, návštěvy kulturních představení i aktivity s kulturním a sportovním zaměřením, které doplňují výuku a napomáhají naplňovat cíle občanského vzdělávání.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola prokazatelně zjišťuje výsledky vzdělávacího procesu a hodnocení provádí v souladu se stanovenými pravidly. Individuální a skupinové výsledky vzdělávání zjišťuje škola pomocí interních nástrojů (testy, písemné práce), analyzuje je, v případě zhoršeného prospěchu informuje zákonné zástupce a přijímá opatření spočívající zejména v nabídce doučování a konzultačních hodin. V případě přetrvávajících či prohlubujících se problémů škola iniciuje vyšetření ve školském poradenském zařízení. Žáci jsou převážně hodnoceni známkou, slovní hodnocení je využíváno v rámci podpurných opatření a programu Začít spolu.

Pro porovnání výsledků vzdělávání se školami obdobné velikosti a ke zjišťování celkové úrovně žáků využívala škola ve sledovaném období i externí testování, žáci školy dosahovali zpravidla průměrných výsledků. Pozitivním zjištěním je, že se škola také systematicky zabývá kvalitou vzájemných vztahů mezi účastníky vzdělávání. Při sledování a utváření školního klimatu je získávána zpětná vazba od žáků, rodičů i zaměstnanců školy formou dotazníkového šetření..

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami poskytuje škola podpurná opatření prvního až třetího stupně, 6 žáků má přiděleného asistenta pedagoga a dalším žákům poskytuje podporu školní asistent. V případě potřeby vypracovává škola plány pedagogické podpory a individuální vzdělávací plány, které následně pravidelně vyhodnocuje a se zjištěními dále pracuje. Vyhledávání žáků ohrožených školní neúspěšností včetně dalších žáků s potřebou podpurných opatření a následná podpora při výuce je funkční. Aktivní zapojení všech žáků do všech činností uskutečňovaných v rámci vzdělávacího procesu je přínosné jak pro žáky

se speciálními vzdělávacími potřebami, tak i pro celé třídní kolektivy. Činnost asistentek pedagoga, jejich spolupráce s učiteli a reakce na potřeby žáků při vyučování jsou příkladné.

Odpovídající pozornost je věnována prevenci rizikového chování, v případě potřeby oslovuje škola odborníky. Díky dobré spolupráci vedení školy, školního poradenského týmu a třídních učitelů se zákonnými zástupci se daří udržovat počet neprospívajících žáků na nízké úrovni. K řešení závažnějších výchovných problémů jsou obvykle svolávána jednání výchovné komise, výsledkem je přijetí potřebných opatření, která jsou následně vyhodnocována. Na podporu vytváření zdravých vztahů v rámci školního kolektivu se uskutečňují adaptační kurzy, další aktivity škola realizuje v rámci výuky či formou besed, přednášek a školních projektů.

Žáky posledních ročníků a jejich zákonné zástupce škola informuje o možnostech dalšího studia na středních školách, nově byla na podporu zájmu o učební obory navázána spolupráce s Jihočeskou hospodářskou komorou ve Strakonici. Škola motivuje žáky se studijními předpoklady nebo specifickým nadáním k učení a dosahování úspěchů zapojováním do soutěží a olympiád vědomostního, uměleckého i sportovního zaměření, nadregionální úspěchy byly zaznamenány v zeměpise, ve výtvarných soutěžích a ojedinele i v recitaci.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Od poslední inspekční činnosti došlo ke změně ve vedení školy.
- Škola nabízí možnost vzdělávání v alternativním vzdělávacím programu Začít spolu.
- Byla posílena role celoškolských projektů a projektových dnů jako prostředku k rozvoji mezipředmětových vztahů a zkvalitnění vzdělávání.
- V uplynulém období došlo k zintenzivnění a zkvalitnění spolupráce s vnějšími partnery školy včetně zahraničních.
- Průběžnou rekonstrukcí a modernizací školních prostor a materiálně-technického vybavení se daří zlepšovat podmínky vzdělávání pro žáky i učitele, došlo k posílení bezpečnosti elektronickým zabezpečením školy.
- Aktivní zapojení do projektů pomáhá zkvalitnit podmínky i průběh vzdělávání.

Silné stránky

- Řízení školy vychází z promyšlené koncepce dalšího rozvoje školy, její aktivní naplňování se zřetelně odráží v postupném zkvalitňování procesu vzdělávání.
- Vedení školy účelně vyhledává možnosti zapojení do projektů, které umožňují zkvalitňovat podmínky a průběh výuky ve všech oblastech, a škola tyto projekty ve velké míře úspěšně realizuje.
- Výsledkem funkční spolupráce pedagogů a asistentek pedagoga je aktivní zapojení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do všech činností vzdělávacího procesu a zvyšování kvality jejich vzdělávání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Škola má především na 2. stupni rezervy v oblasti uplatňování aktivizujících forem a metod práce i formativního hodnocení žáků jako prostředku pro poskytování zpětné vazby o vzdělávacím pokroku.

- Ve výuce není dostatečně využíván diferencovaný přístup zohledňující složení žáků ve třídě.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Na 2. stupni vytvářet více příležitostí pro aktivní učení žáků systematicky posilovat roli průběžného hodnocení vzdělávacího pokroku žáků.
- V průběhu výuky větší měrou využívat diferencované úkoly s ohledem na skladbu žáků ve třídě.
- Zefektivnit proces řízení přerozdělením kompetencí v oblasti zájmového vzdělávání.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Úplné znění zřizovací listiny s účinností od 1. 1. 2009 včetně dodatků platných ke dni inspekce
2. Rozhodnutí o zápisu do školského rejstříku a jeho změnách vydané MŠMT, čj.4389/2007-21 s účinností od 1. 9. 2007
3. Jmenování ředitele školy s účinností od 1. 8. 2016
4. Vize ZŠ Volyně 2016 – 2021, aktuální verze k 16. 3. 2018
5. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání včetně dodatků s účinností od 1. 9. 2017
6. Školní vzdělávací program pro školní družinu s účinností od 1. 9. 2017
7. Vnitřní řád školní družiny s účinností od 1. 9. 2017
8. Školní řád s účinností od 1. 9. 2017
9. Rozvrh hodin platný od 19. 3. 2018
10. Organizační řád včetně organizačního schématu s účinností od 1. 9. 2017
11. Záznamy z pedagogických rad ve školním roce 2016/2017, 2017/2018
12. Třídní knihy školní rok 2016/2017 a 2017/2018
13. Záznamy hospitační činnosti za školní rok 2016/2017 a 2017/2018
14. Zápisy předmětových komisí ze školního roku 2016/2017 a 2017/2018 ke dni inspekce
15. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2017/2018 ze dne 30. 8. 2017
16. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2016/2017
17. Kompletní dokumentace výchovného poradenství včetně individuálních vzdělávacích plánů a programu poradenských služeb
18. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (doklady o dosažené odborné kvalifikaci)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, 370 01 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.c@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Renata Pechoušková, školní inspektorka

Mgr. Renata Pechoušková v. r.

Mgr. Hana Bezděková, školní inspektorka

Mgr. Hana Bezděková v. r.

Bc. Ladislava Svatošová, kontrolní pracovnice

Bc. Ladislava Svatošová v. r.

Mgr. Renáta Tvrdíková, školní inspektorka

Mgr. Renáta Tvrdíková v. r.

V Českých Budějovicích 4. května 2018

Datum a podpis ředitele školy / školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Martin Punčochář, ředitel školy

Mgr. Martin Punčochář v. r.

Ve Volyni 7. května 2018